



**URFJÄLLS**  
montessoriskola

## **Urfjälls Montessoriförskola**

# **Likabehandlingsplan/ Plan mot kränkande behandling 2014**

Allt har en särskild avsikt.  
Alla har en särskild uppgift.  
Alla har ett särskilt ansvar.  
Alla delar hör ihop och bildar en helhet.  
Hela världen i gemenskap.  
Fred på jorden  
(M. Montessori)

## **Innehållsförteckning**

Inledning	sid.3-4.
Förebyggande/Främjande	sid.4-5.
Rutiner när kränkande behandling misstänks eller upptäcks	sid.6-7.
Inför kommande läsår	Sid 7.
Bilaga 1. Händelseförlopp	sid.8.
Bilaga 2. Definitioner	sid.9-10.

## **Inledning**

En likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling ska finnas på varje förskola/skola.

I vårt uppdrag har vi som uppgift att aktivt och medvetet motverka all sorts kränkning. Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering och annan kränkande behandling. Förskolan ska vara en trygg, inspirerande och trivsamt plats för samtliga barn. Vi ser alla barn som kompetenta och möter och ställer krav efter varje individs utvecklingsnivå. Vi lyfter fram och ser alla barns olikheter som något positivt och lärorikt.

Värdeorden Trygghet, Engagemang och Glädje omsätts i handlingar i samtliga mellanmänniska relationer på förskolan. Vi pratar med varandra istället för om varandra.

1 april 2006 fick Sverige en ny lag; *Diskrimineringslagen*. Syftet med lagen är att främja barns och elevers lika rättighet oavsett kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindrar trakasserier och annan kränkande behandling. Sedan den 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbete i två regelverk:

- Diskrimineringslagen
- 6:e kap. i Skollagen (2010:800)

*"Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling" (Skollagen 1 kap 5§)*  
likabehandlingsplan enligt (2008:567) diskrimineringslagen.

Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling hålls levande genom att utvärderas och omarbetas årligen. Om trakasserier eller andra kränkningar äger rum i eller i samband med verksamheten är förskolan skyldiga att utreda och åtgärda det inträffade.

*Enligt 6 kap § 10 i Skollagen är personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektor, som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudman. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekomna fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.*

*Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar*

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

*Förskolan ska bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. (Lpfö 98 Reviderad 2010)*

### **Förebyggande/Främjande arbete**

På Urfjälls Montessoriförskola vill vi att alla barn ska känna sig trygga, trivas, bemötas och behandlas med respekt. Varje barn ska kunna växa och lära utifrån sina egna unika förmågor. Att medvetet arbeta med att stärka varje barns självförtroende så att de kan vara en god kamrat/medmänniska. Alla får vara med. Vi ska ha roligt tillsammans. Vi vuxna ska vara goda förebilder.

Förskolan ska arbeta aktivt och utveckla det förebyggande arbetet med likabehandling. "Det viktigaste för att motverka all kränkande behandling är att man har ett väl fungerande förebyggande arbete. Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation." (Lpfö98 Reviderad 2010)

Det främjande arbetet stärker respekten för allas lika värde, riktar sig till alla och är en naturlig del i det vardagliga arbetet på förskolan. Vi strävar efter att barnen ska vara med om att påverka innehållet i likabehandlingsplanen. Vi som pedagoger ska verka som goda förebilder för barnen.

För att förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling gör vi:

Aktivitet	Innehåll
Alla hälsar på varandra	Vi ser varandra när vi säger hej och hej då. Varje morgon möter barnen en pedagog i tamburen och visar att det är viktigt att just du kommit. Barnet får en bekräftelse.
Dagliga samlingar	Där samtalar vi om olika saker t.ex. utifrån bilder eller bara något som hänt under dagen. Alla blir sedda och lyssnade på. Vi arbetar

	<p>också med massage som ett förebyggande sätt. Vi uppmärksammar barnens födelsedag. Barnet får hamna i fokus och vi läser en berättelse om deras liv. Vi läser sagor som tar upp lik/olikheter som vi sedan tillsammans reflekterar och samtalar kring. Samarbetsövningar är något som vi övar på i vardagen.</p>
Uppmärksamma positivt beteende	<p>Mycket i montessoripedagogiken bygger på grace och artighetsövningar. Vi bemöter varandra med respekt och vi hjälper varandra. Vi utför övningar i allt ifrån hur man öppnar/stänger en dörr till hur man hälsar på varandra. I vardagssituationer och i det sociala samspelet lyfter vi detta ofta och ger barnet en bekräftelse.</p>
Kompis Tema	<p>Vi har under hösten aktivt arbetat med temat kompis som genomsyrat verksamheten. Vi har arbetat med hur man kan vara en god kamrat. En återkommande lek är grace och artighetsövningar som hjälper barnen i det sociala spelet. Vad ordet kompis är för någonting? Hur visar man att man är en god kompis? Under terminens gång har barnen tillsammans med pedagogerna skapat kompisregler för att trivas och må bra. Alla barn har fått tryggt handavtryck som bildat solstrålar. I änden av solstrålen finns förklaringar även bilder på vad barnen tycker en bra kompis kan vara. Ett resultat av detta är "kompissolen" som sitter uppe på väggen. Lilla Urfjäll har även gjort en kompissång.</p>
Dagliga samtal med föräldrarna	<p>Skapa ett gott samarbete mellan förskola och hem. Vi informerar föräldrar om vad som hänt och hur vi agerat.</p>
FN-dagen	<p>Under hela veckan pratar vi om lik-/olikheter världen över. Reflekterar och dokumenterar tillsammans med barnen.</p>
När en konflikt uppstår	<p>Tar vi tag i situationen direkt. Vi bekräftar</p>

	barnens känslor och pratar om dem. Lära barnen att reflektera över sina egna handlingar genom att ställa Hur frågor ex. Hur kände du? Hur tänkte du? Hur tror du att din kompis kände? Hur kunde du gjort på något annat vi? Aktiva vuxna som deltar i barnens lek som kan finnas till vara goda förebilder samt ge barnen tips och idéer hur de kan lösa eventuella konflikter.
Genom våra barnintervjuer, föräldraenkäter och observationer/reflektioner	Kan vi kartlägga och göra ny analys för att undvika kränkningar. Vi genomför enskilda samtal med barnen om trivsel på förskolan.
Utvecklingssamtal	Vi erbjuder minst ett samtal gång/termin.
Föräldramöte	En gång/ termin.
Miljön	Pedagogerna rör sig medvetet i de områden där barnen befinner sig.
Demokrati	Barnen väljer själva vad de vill arbeta med under dagen samt vart de ska sitta och om de vill arbeta i grupp eller enskilt. På den dagliga samlingen har barnen möjlighet att påverka innehållet.

## Rutiner när kränkande behandling misstänks eller upptäcks

På förskolan ligger ansvaret för likabehandlingsarbetet på arbetslaget. När akuta händelser inträffat, sammankallas arbetslaget så att det arbete som skall göras fördelas och påbörjas snarast. Det övergripandet ansvaret har rektorn.

Det åtgärdande arbetet innebär att alla vuxna på vår förskola/skola är skyldiga att ingripa när de uppmärksammar kränkande behandling. Så fort någon får en signal om kränkande behandling tar vi upp det direkt.

Barn som har blivit kränkta eller diskriminerade ska med förtroende kunna vända sig till vilken vuxen som helst på Urfjäll för att få hjälp. Om du som förälder får kännedom om att ett barn på Urfjäll blir kränkt eller diskriminerad kan kontakta någon ansvarig pedagog eller rektor.

- Lyssnar in så att en samlad bild av situationen och en kartläggning kan göras.
- Informerar rektor
- Kontaktar de berörda föräldrar och informerar vad som hänt.
- Planering inför eventuell åtgärd och dokumentera händelsen.

- Återkopplar och följer upp och informerar föräldrar och berörda pedagoger om insatser som gjorts. Dokumentera vidare i händelsen.
- Reflekterar i arbetslagen och utvärdera om vad som eventuellt behöver ses över och ta lärdom av det.

### **Inför kommande läsår**

- Barnen blir mer delaktiga genom olika samtals forum såsom samlingar. Där behöver vi se över om nya material som kan vara till hjälp för att få igång bra diskussioner.
- Avsätta mer reflekteringstid till att diskutera arbetssätt som berör ämnet.
- Se över eventuella fortbildning som kan fördjupa våra kunskaper ytterligare.
- Fortsätta det genusarbete som påbörjats.
- Försöka få fler föräldrar att läsa likabehandlingsplanen genom att lyfta delar på ett föräldramöte. Så att de blir mer delaktiga i barnens vardag.
- Fortsätt arbete med den pedagogiska dokumentationen och få barnen mer delaktiga.

Urfjälls Montessoriförskola Datum \_\_\_\_\_

Plats: \_\_\_\_\_

Inblandade:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Händelseförlopp:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Åtgärder:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Kontakt med förälder: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Kontakt med andra: \_\_\_\_\_

Uppföljning: \_\_\_\_\_

Avslut:

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Underskrift: \_\_\_\_\_



## Definitioner

### Diskriminering

Diskriminering avses när förskolan behandlar ett barn sämre än andra barn och när missgynnandet har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

1. *Etnisk tillhörighet*: en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
2. *Kön*: någon är kvinna eller man.
3. *Religion och annan trosuppfattning*: uppfattningar som har samband med religion eller annan trosuppfattning.
4. *Sexuell läggning*: att någon har en homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
5. *Funktionshinder*: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar.
6. *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än sitt fysiska.
7. *Ålder*: barn får inte diskrimineras eller trakasseras i förskolan på grund av ålder.

Det är tillåtet att särbehandla på grund av ålder

\* "Vid tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola eller specialskolan. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller grundskoleförordningen, till exempel indelning i grupper utifrån barnens och elevernas ålder" ( Förebygga diskriminering och kränkande behandling, Do, Beo & Skolinspektionen).

### Enligt, 1 kap. 4 § Diskrimineringslagen kan diskriminering ske på något av följande sätt:

1. *Direkt diskriminering*: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än hur någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av de sju nämnda diskrimineringsgrunderna.
2. *Indirekt diskriminering*: att någon missgynnas genom tillämpning av till synes neutrala ordningsregler, bestämmelser, eller kriterium men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön. 6

3. *Trakasserier*: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

4. *Sexuella trakasserier*: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

5. *Instruktioner att diskriminera*: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

### **Trakasserier och kränkande behandling**

Trakasserier är uppträdanden som kränker ett barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett uppträdande gentemot en person som kränker dennes värdighet men som inte är diskriminering och som inte har något samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Mobbning är det när någon blir kränkt vid upprepade tillfällen och under en viss tid och att det råder obalans i makt mellan den som mobbar och den som blir utsatt. Både pedagoger och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkande behandling. Det kan ske på något av följande sätt:

- Fysiskt (att t.ex. bli utsatt för slag eller knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öknamn, att ex. bli kallad för hora)
- Psykosocialt (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning, alla går när man kommer)
- Text och bildburet (att bli kränkt via sms/mms, internet, skriva och skicka elaka texter eller bilder via handskrift).